

Advies over het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XIX

Advies over het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XIX

1 Situering

De heer Frank Vandenbroucke, minister van Onderwijs, Vorming en Werk vroeg op 10 december 2008 aan de Vlor een advies over het voorontwerp van onderwijsdecreet XIX.

Het Vast Bureau van de Vlor besliste op verzoek van verschillende geledingen om de Algemene Raad tijd te geven tot 29 januari om hierover een advies te formuleren. De voorbereiding van het advies over onderwijsdecreet XIX viel immers voor een groot deel samen met de voorbereiding van het advies over leerzorg. De geledingen hadden ook tijd nodig om hun inbreng voor te bereiden. Heel wat bepalingen uit onderwijsdecreet XIX zijn wijzigingsbepalingen waarvan het niet altijd meteen duidelijk is wat nu de concrete gevolgen zijn op het terrein. En dan vooral niet voor die bepalingen die moeten gelezen worden in samenhang met andere lopende dossiers zoals hoger beroepsonderwijs, leerzorg en kwaliteit in het onderwijs. Een deel van de voorziene periode viel bovendien samen met de kerstvakantie.

Een werkgroep van de Algemene Raad heeft het advies voorbereid onder het voorzitterschap van de heer Paul Wille. De verschillende deelraden van de Vlor hebben de kans gekregen om hun inbreng te doen over de bepalingen die voor hen relevant zijn.

De Algemene Raad bracht zijn advies uit op 29 januari 2009, de stemming was unaniem.

2 Vooraf

De bestaande officieuze coördinatie van de regelgeving in Edulex is soms niet meer voldoende om te achterhalen wat nu juist het voorstel van de overheid is. De Vlor vraagt aan de overheid om opnieuw na te denken over een goede systematiek van gecoördineerde versies die garandeert dat iedereen altijd over de juiste teksten beschikt.

De Vlor stelt vast dat een aantal wijzigingen aan de onderwijswetgeving waarover reeds toezeggingen werden gedaan, niet opgenomen worden in het voorontwerp van onderwijsdecreet XIX. Het voorontwerp van decreet bevat enkele onduidelijkheden en hiaten die te maken hebben met de gelijktijdige behandeling van verschillende decreten, het decreet HBO, het decreet leerzorg en het decreet kwaliteitszorg.

De Vlor denkt dat het materieel onmogelijk wordt om het ontwerp van decreet over leerzorg, waarover de Vlor reeds advies uitbracht, nog te laten goedkeuren in het Vlaams parlement. Daarom vraagt de Vlor sommige regelingen die aflopen bij het einde van het schooljaar 2008-2009 te verlengen of aan te passen.

2.1 Gelijke onderwijskansen in het buitengewoon onderwijs

Het onderwijsvoorrangsbeleid voor het buitengewoon onderwijs loopt ten einde op 30 juni 2009. De studie door Prof. Ghesquiere ⁽¹⁾ toont aan dat voor leerlingen in scholen van type 1 en 3 blijvend aangepaste maatregelen moeten voorzien worden op basis van enkele relevante GOK-indicatoren. Bovendien stelt de Vlor vast dat in dat onderzoek de scholen voor buitengewoon onderwijs die in een grootstedelijke omgeving liggen, ondervertegenwoordigd waren. Nochtans zitten in die scholen zeer veel leerlingen die aan de GOK-indicatoren beantwoorden. De Vlor vindt dat deze scholen ook in aanmerking moeten komen voor bijkomende ondersteuning.

2.2 Middelen voor bijkomende GON-begeleidingseenheden voor ASS

Sinds 1 september 2006 wordt een aangepaste regeling voor GON-begeleiding aan leerlingen met ASS voorzien. De overheid voorziet in een bijzondere enveloppe van 2,8 miljoen euro om aan leerlingen met ASS, indien nodig, na een periode van twee jaar, nog bijkomende ondersteuning te bieden. De Vlor stelt vast dat het aantal leerlingen dat op deze bijkomende uren beroep doet sterk stijgt. Als gevolg van deze stijging volstaat het beschikbare krediet niet om zelfs maar één uur begeleiding per leerling te voorzien. De Vlor vraagt om deze middelen te verhogen en bij deze aanpassing ook de middelen te voorzien om voor deze leerlingen een integratietoelage toe te kennen.

2.3 Leerlingen op leerzorgniveau II en III in het gewoon onderwijs

Door de praktijktest over de inschaling in het kader van leerzorg werd duidelijk dat in het gewoon onderwijs veel leerlingen aanwezig zijn op leerzorgniveau II en III. De Vlor vraagt dringend maatregelen ter ondersteuning van de scholen die nu reeds de zorg voor deze leerlingen opnemen.

2.4 Stages voor leerlingen met ASS in het gewoon en buitengewoon onderwijs

Het tijdelijk pilootproject om door middel van extra ondersteuning van de stages van leerlingen met ASS de tewerkstellingskansen van deze leerlingen te verhogen, loopt ten einde op 31 augustus 2009. De Vlor stelt vast dat het project onvoldoende tijd kreeg om een duurzame implementatie te realiseren. De Vlor vraagt om dit project te verlengen.

3 Overleg over fundamentele onderwijsvernieuwingen

Het voorontwerp van decreet voegt in het decreet basisonderwijs⁽²⁾ en in het decreet betreffende het onderwijs II voor het secundair onderwijs ⁽³⁾ een bepaling in die aan de afgevaardigden van de schoolbesturen en van de representatieve vakorganisaties het recht

---

¹ Ghesquière P., Mercken I., Avau G. en Petry K., Onderzoek over mogelijke extra inspanningen van scholen in het buitengewoon onderwijs ten gevolge van de aanwezigheid van GOK-kenmerken bij de leerlingenpopulatie, Eindrapport, Onderzoek in opdracht van de Vlaamse minister van werk, onderwijs en vorming, KULeuven, juli 2007, 113 bladzijden

² Art.II.1

³ Art.III.5

geeft om overleg te vragen onder de afgevaardigden van de schoolbesturen enerzijds en van de representatieve vakorganisaties anderzijds, over fundamentele onderwijshervormingen.

Deze bepaling vervangt het artikel 5 ⁽⁴⁾ van de schoolpactwet dat bepaalt dat aan fundamentele onderwijshervormingen overleg tussen de inrichtende machten moet voorafgaan. Fundamentele wijzigingen zijn wijzigingen in de algemene oriëntering of de duur van de studiën en in de voorwaarden van toelating en overgang van de leerlingen.⁽⁵⁾ In het decreet over het volwassenenonderwijs werd dezelfde bepaling ⁽⁶⁾ die het voorontwerp nu invoegt in de decreten over het basisonderwijs en over het secundair onderwijs reeds ingevoegd na het advies ⁽⁷⁾ van de Vlor over dit voorontwerp.

De Vlor stemt in met het principe dat het overleg over fundamentele onderwijsvernieuwingen ingeschreven wordt in de decreten voor de verschillende onderwijsniveaus. Hij heeft er ook geen probleem mee dat ook de vakbonden het recht krijgen om afzonderlijk te overleggen over fundamentele onderwijshervormingen.

De Vlor vraagt om artikel 5 in de schoolpactwet te behouden zolang het daar niet zonder voorwerp is. Nu is artikel 5 nog nodig voor het deeltijds kunstonderwijs en voor die elementen die behoren tot de bevoegdheid van de federale overheid. Ingevolge de schrapping van artikel 5 uit de schoolpactwetgeving verdwijnt ook de definitie van wat een fundamentele onderwijshervorming is uit de wetgeving.

De Vlor dringt er op aan om het overleg op vraag tussen de afgevaardigden van de schoolbesturen enerzijds en de representatieve vakorganisaties anderzijds te vervangen door een verplicht overleg tussen de afgevaardigden van de schoolbesturen en de minister van Onderwijs enerzijds en de representatieve vakorganisaties en de minister van Onderwijs anderzijds. Zowel de vakbonden als de inrichtende machten vinden het noodzakelijk om over alle fundamentele onderwijsvernieuwingen afzonderlijk en rechtstreeks met de minister te kunnen overleggen.

Hierbij is het belangrijk dat de bevoegdheden van dit overleg niet interfereren met de overleg- en adviesbevoegdheid van de Vlor en dat er respect is voor de specifieke opdrachten van de verschillende fora. De verschillende fora zijn complementair en hebben een eigen finaliteit. Het bilateraal overleg zoals voorgesteld in het voorontwerp van onderwijsdecreet XIX spitst zich toe op fundamentele hervormingen zoals nu gedefinieerd in artikel 5 van de Schoolpactwet: wijzigingen in de algemene oriëntering of de duur van de studiën en in de voorwaarden van toegang en overgang van de leerlingen. De Vlor vraagt om die omschrijving uit artikel 5 van de Schoolpactwet via onderwijsdecreet XIX ook in te schrijven in de niveaudecreten.

---

⁴ Art.III.4

⁵ Wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, B.S. 19/06/1959, Art.5

“Art.5.§1. Aan fundamentele onderwijshervormingen moet een overleg onder de afgevaardigden van de inrichtende machten voorafgaan.

Onder fundamentele hervorming wordt verstaan een wijziging in de algemene oriëntering of de duur van de studiën en in de voorwaarden van toegang en overgang van de leerlingen.”

⁶ Zie ook decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, B.S. 31/08/2007, Art. 131

⁷ Vlaamse Onderwijsraad, Advies over het voorontwerp van decreet betreffende het volwassenenonderwijs, Raad Levenslang en Levensbreed Leren, 19/12/2006, RLLL/MDR/ADV/006, blz. 4

4 Het rookverbod

Het voorontwerp van decreet voegt de afspraken over het rookverbod, de controle en de naleving ervan en de sancties die kunnen opgelegd worden bij overtreding van het rookverbod toe aan de minimale inhouden van het schoolreglement in het kleuteronderwijs⁽⁸⁾ en in het lager onderwijs⁽⁹⁾ en aan de minimale inhoud voor het studiereglement in het secundair onderwijs⁽¹⁰⁾.

Intussen moeten de schoolbesturen zoveel bepalingen opnemen in het schoolreglement dat dit onleesbaar wordt voor de ouders. Bovendien blijft de afdwingbaarheid van dit soort bepalingen⁽¹¹⁾ onduidelijk.

De Vlor vraagt aan de overheid om voor het basisonderwijs deze verplichting niet in te schrijven in het decreet. Als de overheid de basisscholen toch wil verplichten om over het rookverbod bepalingen op te nemen in het schoolreglement, dan vraagt de Vlor om dit te beperken tot de afspraken over het rookverbod. De controle op en de sancties bij overtreding inschrijven in het schoolreglement van het basisonderwijs heeft weinig zin. Scholen kunnen ouders op dit punt niet controleren of sanctioneren.

In het secundair onderwijs bevat het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisaties van de studies. De afspraken over, de controle op en de sancties in verband met het rookverbod horen daarin niet thuis. De Vlor vraagt om bij de inschrijving van de afspraken over, de controle op en de sancties in verband met het rookverbod ook de opbouw van de artikelen over het schoolreglement⁽¹²⁾ zo aan te passen dat het duidelijk is dat de afspraken over, de controle op en de sancties in verband met het rookverbod behoren tot de minimale inhoud van het schoolreglement.

5 Bewaringstermijn verklaringen op eer over 'thuisstaal' en 'diploma moeder'

Het voorontwerp verlengt⁽¹³⁾ de bewaringstermijn voor de verklaringen op eer over 'thuisstaal' en 'diploma moeder' van vijf jaar naar vijftien jaar.

De Vlor vindt een verlenging van de bewaringstermijn voor scholen niet relevant. Hij vraagt aan de overheid om na te denken over het nut van de bewaring van die verklaringen op eer nadat de gegevens opgenomen zijn in de databanken van het departement en na verificatie van de verklaringen in de scholen.

---

⁸ Art.II.4 2°

⁹ Art.II.4 3°

¹⁰ Art.III.11

¹¹ Zie ook: Vlaamse Onderwijsraad, Advies over het voorontwerp van decreet houdende de toelatingsvoorwaarden tot het gewoon lager onderwijs en de engagementsverklaring tussen school en ouders in het basis- en secundair onderwijs, Algemene Raad, 25/09/2008, AR/PCA/ADV/002, blz. 4

¹² Decreet II van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs, B.S. 18/08/1990, Art. 74 octies en novies

¹³ Art.II.11

6 Lokalen die niet voldoen aan de voorwaarden op het gebied van hygiëne, veiligheid en woonbaarheid

Het voorontwerp bepaalt dat de Vlaamse Regering onmiddellijk de erkenning kan opheffen van instellingen en structuuronderdelen van het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs ⁽¹⁴⁾ en van het deeltijds kunstonderwijs ⁽¹⁵⁾ die gevestigd zijn in gebouwen en lokalen die niet aan de voorwaarden op het gebied van hygiëne, veiligheid en woonbaarheid voldoen.

De Vlaamse Onderwijsraad vraagt aan de overheid om problemen op dat punt te voorkomen en hiervoor op korte termijn middelen te voorzien. De Vlor bekijkt deze bepaling in samenhang met de bepalingen in het kwaliteitsdecreet en vraagt zich af of de pedagogische inspectie wel over de nodige expertise beschikt om een deskundig advies te geven over alle aspecten van hygiëne, veiligheid en woonbaarheid van lokalen en gebouwen. Om die reden vraagt de Vlor om in het decreet in te schrijven dat bij een beslissing tot onmiddellijke sluiting op basis van een advies van de pedagogische inspectie, dit advies moet gebaseerd zijn op een gemotiveerd verslag van externe deskundigen.

7 Basisonderwijs

7.1 Frans in het basisonderwijs

De Vlor is voorstander van de mogelijkheid tot talensensibilisering in het kleuteronderwijs. De Vlor verwijst in dit verband naar zijn publicatie over Frans leren in de basisschool.⁽¹⁶⁾

Het voorontwerp van decreet voegt Frans evenwel toe aan de minimale inhouden van het onderwijsaanbod in de ontwikkelingsdoelen voor het kleuteronderwijs.⁽¹⁷⁾ Als gevolg van deze bepaling wordt Frans een verplichting in het kleuteronderwijs.

De Vlor vindt dat de overheid de kleuterscholen niet kan verplichten om Frans aan te bieden aan alle kleuters en vraagt aan de minister om deze bepaling uit het voorontwerp te schrappen.

Frans verplichten in de kleuterschool zal de sociale ongelijkheid vergroten. Scholen met relatief weinig GOK-leerlingen of zorgleerlingen zullen allicht beter kunnen inspelen op deze verplichting dan scholen met relatief veel GOK-leerlingen of zorgleerlingen. Op die manier zal de kloof tussen scholen met een kansrijk en scholen met een minder kansrijk publiek nog groter worden. De Vlor drukt zijn zorg uit over de bijkomende taakbelasting van de leerkrachten in die kleuterscholen met veel GOK-leerlingen of zorgleerlingen als aan de vereiste inhouden voor het kleuteronderwijs Frans wordt toegevoegd. In de publicatie over Frans leren in de basisschool ⁽¹⁸⁾ neemt de Vlor een veel genuanceerder standpunt in dat vertrekt vanuit een schoolspecifiek taalbeleid Frans en waarbij talensensibilisering geen

---

¹⁴ Art.III.3

¹⁵ Art.IV.1

¹⁶ Vlaamse Onderwijsraad, Frans leren in de basisschool, vroeg begonnen, half gewonnen: talensensibilisering en taalinitiatie vanaf de kleuterschool, Raad Basisonderwijs, Brussel, februari 2008, 98 bladzijden

¹⁷ Art.II.7

¹⁸ Idem

verplichting is maar een mogelijkheid en niet per definitie moet gaan over sensibilisering voor Frans alleen.

Het voorontwerp schrapt ⁽¹⁹⁾ de bepalingen uit de wet houdende de taalregeling in het onderwijs die het mogelijk maken om in de derde graad van het lager onderwijs Frans te geven ⁽²⁰⁾ en die ⁽²¹⁾ ⁽²²⁾ ⁽²³⁾ scholen in Brussel en in de taalgrensgemeenten verplichten een vast aantal uren Frans aan te bieden in de tweede en de derde graad.

Tegelijkertijd wordt het leergebied Frans toegevoegd aan het minimale onderwijsaanbod van het lager onderwijs.⁽²⁴⁾ en wordt aan de bepaling dat het leergebied Frans verplicht is in het gewoon lager onderwijs toegevoegd ⁽²⁵⁾ dat het leergebied Frans verplicht is in de lagere scholen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in de taalgrensgemeenten. Deze ingrepen hebben een aanzienlijke versoepeling voor gevolg voor de scholen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in de taalgrensgemeenten. Zij blijven, net als de andere scholen in de Vlaamse Gemeenschap, verplicht om Frans aan te bieden, maar kunnen zelf beslissen hoeveel uren Frans zij willen aanbieden. Zij kunnen hierbij rekening houden met de beginsituatie van elke leerling en het aantal uren Frans dat zij nodig hebben om de eindtermen Frans te halen op het einde van de basisschool. De Vlor is voorstander van deze versoepeling.

De Vlor vraagt aan de overheid wel om na te gaan welke gevolgen de toevoeging van het leergebied Frans aan het minimale onderwijsaanbod van het lager onderwijs kan hebben voor de opleiding van het personeel van het lager onderwijs.

7.2 Puntenenveloppe voor de scholengemeenschappen

De studies over de werking van de scholengemeenschappen in het basisonderwijs worden pas afgeleverd in 2010. De overheid gaat in dit voorontwerp verder op de piste van de scholengemeenschappen zonder de werking hiervan degelijk te evalueren. De Vlor betreurt dit.

7.2.1 Punten voor zorgbeleid

Het voorontwerp bepaalt ⁽²⁶⁾ dat tijdens de schooljaren 2008-2009 en 2009-2010 scholen die toetreden tot een scholengemeenschap het eerste schooljaar na hun toetreding al middelen genereren om een zorgbeleid te voeren.

De Vlor vindt dit een goede maatregel omdat de opname van een school in een scholengemeenschap daardoor aantrekkelijker wordt, ook voor een school voor buitengewoon onderwijs. Maar deze maatregel biedt geen oplossing voor scholen die al deel uitmaakten van een scholengemeenschap en nadien veranderen van scholengemeenschap.

---

¹⁹ Art.II.15

²⁰ Wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs, B.S. 22/08/63, Art. 9

²¹ Wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs, B.S. 22/08/63, Art. 10

²² Wet van 2 augustus 1963 tot wijziging van het gebruik van de talen in bestuurszaken, B.S. 22/08/1963, Art. 7

²³ Art.II.16

²⁴ Art.II.5

²⁵ Art.II.6

²⁶ Art.II.10

Naar aanleiding van deze bepaling drukt de Vlor zijn bezorgdheid uit over scholen die niet tot een scholengemeenschap kunnen of willen toetreden. Zij hebben vanaf het schooljaar 2011-2012 geen recht meer op een puntenenveloppe voor het voeren van een zorgbeleid. Alle scholen moeten een zorgbeleid voeren en daarvoor over een basisomkadering beschikken, of zij deel uitmaken van een scholengemeenschap of niet.

7.2.2 Punten voor ICT en administratieve ondersteuning

Het voorontwerp voegt aan de bepaling “maximum 10% van de puntenenveloppe voor ICT en voor administratieve ondersteuning kan samengelegd worden op het niveau van de scholengemeenschap” een zin toe die bepaalt dat van dit percentage kan afgeweken worden na akkoord in het bevoegd lokaal comité ⁽²⁷⁾.

De Vlor gaat akkoord met deze versoepeling maar vraagt zich af hoe deze toevoeging voor ICT moet gelezen worden in samenhang met de werking van de samenwerkingsplatformen voor ICT, waarbij 100% van de middelen mogen samengebracht worden op het niveau van het samenwerkingsplatform. Bovendien gelden in het geval van een samenwerkingsplatform andere regels voor het syndicaal overleg.

7.3 Werkingsbudget

Een schoolbestuur kan ten laste van het werkingsbudget personeel aanwerven voor beleidsondersteuning. Dit voorontwerp breidt deze mogelijkheid aanzienlijk uit naar nieuwe categorieën van personeelsleden.⁽²⁸⁾ Dit mag geen alibi zijn om de discussie over bijkomende omkadering niet te voeren. De Vlor verwijst in dit verband naar zijn advies over het voorontwerp van decreet betreffende de werkingsbudgetten in het basisonderwijs en de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs.⁽²⁹⁾

8 Secundair onderwijs

8.1 Eindtermen en ontwikkelingsdoelen

Het nastreven van vakoverschrijdende of attitudinale eindtermen of ontwikkelingsdoelen wordt een volwaardige erkenningsvoorwaarde.⁽³⁰⁾ De schrapping van deze uitzondering op de erkenningsvoorwaarden geeft meer gewicht aan die vakoverschrijdende of attitudinale eindtermen of ontwikkelingsdoelen.

De Vlor herinnert de overheid in dit verband aan zijn vraag naar voldoende tijd om de nieuwe vakoverschrijdende eindtermen in de scholen in te voeren en een implementatieperiode te voorzien waarin de wijze waarop de school werkt aan vakoverschrijdende eindtermen nog

---

²⁷ Art.II.12

²⁸ Art.II.14

²⁹ Vlaamse Onderwijsraad, Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de werkingsbudgetten in het basisonderwijs en de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs, Algemene Raad, Brussel, 14 februari 2008, AR/PCA/ADV/010, blz. 3

³⁰ Art.III.3.2°

geen deel uitmaakt van de doorlichting. ⁽³¹⁾

Het voorontwerp brengt enkele wijzigingen ⁽³²⁾ aan in het themadecreet ⁽³³⁾. De Vlor had deze aanpassing gevraagd in zijn advies over de herziening van vakoverschrijdende eindtermen ⁽³⁴⁾. Deze herziening gaat immers uit van een concept van vakoverschrijdende eindtermen dat geldt voor het geheel van het secundair onderwijs en niet langer een onderscheid maakt tussen de verschillende graden en onderwijsvormen.

De aanpassingen voor het onthaaljaar zijn nodig om een legistische basis te geven aan de nieuwe ontwikkelingsdoelen Nederlands voor anderstalige nieuwkomers ⁽³⁵⁾.

Het voorontwerp actualiseert ⁽³⁶⁾ de bepalingen over de basisvorming in het secundair onderwijs als gevolg van de herziening van de eindtermen natuurwetenschappen, Frans en technologie. In het tweede leerjaar van de eerste graad gaat de vervanging van “technologische opvoeding” door “technologie” in op 1 september 2010. De vervanging van “natuurwetenschappen of fysica en/of biologie en/of wetenschappelijk werk” door “natuurwetenschappen” en “eventueel Frans” door “Frans” gaat in op 1 september 2011.⁽³⁷⁾

De Vlor vroeg in zijn advies over de herzieningen van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen over natuurwetenschappen en techniek om de nieuwe eindtermen natuurwetenschappen en techniek samen te doen vallen met de invoering van de nieuwe eindtermen Nederlands en Moderne vreemde talen in 2010-2011. ⁽³⁸⁾

---

³¹ Vlaamse Onderwijsraad, Advies over de herziening van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie (BAO) en natuurwetenschappen, techniek en vakoverschrijdende eindtermen (SO), Raad Basisonderwijs, Raad Secundair Onderwijs en Raad Levenslang en Levensbreed Leren, 24, 23 en 9 september 2008, RBO/RHE/ADV/001, RSO/RHE/ADV/002 en RSO/RHE/ADV/002, blz. 7

³² Art.III.20, 21, 22 en 23

³³ Decreet van 18 januari 2002 betreffende de eindtermen en ontwikkelingsdoelen en specifieke eindtermen in het secundair onderwijs, B.S. 08/02/2002, Art. 4

³⁴ Vlaamse Onderwijsraad, Advies over de herziening van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie (BAO) en natuurwetenschappen, techniek en vakoverschrijdende eindtermen (SO), Raad Basisonderwijs, Raad Secundair Onderwijs en Raad Levenslang en Levensbreed Leren, Brussel, 24, 23 en 9 september 2008, RBO/RHE/ADV/001, RSO/RHE/ADV/002 en RSO/RHE/ADV/002, blz. 6

³⁵ Vlaamse onderwijsraad, Advies over de herziening van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen Nederlands en moderne vreemde talen, Raad Basisonderwijs, Raad Secundair Onderwijs en Raad Levenslang en Levensbreed Leren, Brussel, 21 mei, 5 juni en 26 mei 2008, RBO/PCA/ADV001, RSO/PCA/ADV/008 en RLLL/PCA/ADV/008, blz. 27 env.

³⁶ Art.III.6, 7, 8, 9

³⁷ Art.III.31, 2° en 3°

³⁸ Vlaamse Onderwijsraad, Advies over de herziening van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie (BAO) en natuurwetenschappen, techniek en vakoverschrijdende eindtermen (SO), Raad Basisonderwijs, Raad Secundair Onderwijs en Raad Levenslang en Levensbreed Leren, Brussel, 24, 23 en 9 september 2008, RBO/RHE/ADV/001, RSO/RHE/ADV/002 en RSO/RHE/ADV/002, blz. 7

8.2 Scholengemeenschappen: samenwerking met het CLB

Eén scholengemeenschap kan slechts met één CLB samenwerken. Het voorontwerp (³⁹) formuleert hierop een uitzondering voor een scholengemeenschap die zich uitstrekt over meer dan vier provincies. Deze scholengemeenschap kan samenwerken met meer dan één CLB.

De Vlor gaat akkoord met deze uitzondering. Hij vraagt om ook de uitzondering die voorzien is tot 31 augustus 2009 voor een instelling voor buitengewoon secundair onderwijs die tot de scholengemeenschap behoort, te verlengen met de volledige duurtijd van een contract tussen een CLB en een school van drie jaar, zoals voorzien in het CLB-decreet. (⁴⁰)

8.3 Bijkomende financiering voor opleidingen tot knelpuntberoepen

Het voorontwerp voorziet (⁴¹) een bijkomende financiering van maximaal 236 € per leerling die een opleiding volgt die opleidt tot een knelpuntberoep. De lijst van de structuuronderdelen die leiden tot een knelpuntberoep is als bijlage toegevoegd.

Op die lijst komen op dit ogenblik de structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs voor grootkeukenmedewerker, magazijnmedewerker/heftruckchauffeur en industriële schoonmaker niet voor. De Vlor vraagt aandacht voor de opleidingen van opleidingsvorm 3 en 4 van het buitengewoon secundair onderwijs. In die opleidingen zijn er meer neveninstromers dan in het gewoon beroepsonderwijs en technisch onderwijs van leerlingen die op een later tijdstip vanuit het gewoon secundair onderwijs doorstromen naar het buitengewoon secundair onderwijs. Deze leerlingen komen dan niet meer automatisch in het 1° leerjaar van de 2° graad van opleidingsvorm 4 of in het 2° leerjaar van opleidingsvorm 3 terecht. De Vlor bepleit dat de scholen voor buitengewoon secundair onderwijs ook voor leerlingen die later in die opleidingen instromen de voorgestelde premie kunnen aanvragen.

9 Levenslang leren

9.1 Opheffing van een instelling voor deeltijds kunstonderwijs

Het voorontwerp creëert een rechtsgrond (⁴²) voor de opheffing van een instelling of een structuuronderdeel van een instelling voor deeltijds kunstonderwijs. De opheffing gebeurt op advies van een college van inspecteurs. De Vlor vindt dat in dit college één of meerdere

---

³⁹ Art.III.14, 1°

⁴⁰ Naar aanleiding van deze bepaling vragen het ACOD, het Gemeenschapsonderwijs, OVSG, en POV om een afwijkingsmogelijkheid te voorzien op de verplichting van een scholengemeenschap om met één CLB samen te werken op voorwaarde dat de betrokken CLB's sluitende afspraken maken over de oriëntering van leerlingen. Deze afspraken moeten vastgelegd worden in een contract. De Algemene Raad stemde over deze vraag, 5 leden stemden tegen de opname van de tekst in het advies, 5 leden stemden voor de opname en 8 leden onthielden zich bij de stemming. De indieners vroegen uitdrukkelijk om deze vraag als minderheidsstandpunt op te nemen in een voetnoot.

⁴¹ Art.III.19

⁴² Art.IV.1

inspecteurs een binding moeten hebben met het deeltijds kunstonderwijs en over inhoudelijke expertise moeten beschikken in verband met het deeltijds kunstonderwijs.

9.2 De kunstacademie

Deze bepalingen zijn een voorafname op het nieuwe decreet over het deeltijds kunstonderwijs dat de overheid voorbereidt. De Vlor kan deze voorlopige oplossing in grote lijnen aanvaarden, maar zal in zijn advies bij een definitieve regeling voor het deeltijds onderwijs het geheel opnieuw evalueren.

Het voorontwerp definieert een “kunstacademie” ⁽⁴³⁾ als een instelling die zowel de studierichting beeldende kunst als muziek als één of meer andere studierichtingen organiseert. De Vlor opteert voor een andere definitie van kunstacademie. Volgens de Vlor moet een kunstacademie minstens beeldende kunsten en één van de podiumkunsten ⁽⁴⁴⁾ aanbieden. Een instelling voor deeltijds kunstonderwijs die slechts twee studierichtingen aanbiedt, kan volgens de Vlor ook een “kunstacademie” genoemd worden.⁽⁴⁵⁾

De Vlor is de idee van de kunstacademie genegen, maar vindt dat in de kunstacademies de verschillende disciplines volwaardig aan bod moeten kunnen komen.

De Vlor vindt het prima dat het voorontwerp ⁽⁴⁶⁾ nu de mogelijkheid biedt om bijkomende instellingen voor deeltijds kunstonderwijs te programmeren.

Door de gemeente te hanteren als geografische omschrijving ⁽⁴⁷⁾ krijgt het deeltijds kunstonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs in afwachting van de globale hervorming van het deeltijds kunstonderwijs niet dezelfde mogelijkheden tot herschikking van zijn aanbod als het deeltijds kunstonderwijs van steden en gemeenten. De Vlor vraagt om in het voorontwerp een specifieke regeling in te schrijven voor de herschikking van het aanbod van het deeltijds kunstonderwijs van het Gemeenschapsonderwijs.⁽⁴⁸⁾

De Vlor vraagt om de uitvoeringsbesluiten bij deze bepalingen zo vlug als mogelijk uit te vaardigen om aan de instellingen voldoende tijd te geven om hun aanvraagdossiers voor te bereiden.

Het voorontwerp creëert de rechtsgrond ⁽⁴⁹⁾ om uren leraar te financieren of te subsidiëren voor beleidsondersteuning in de kunstacademies. De Vlor is vragende partij voor de uitbouw van de beleidsondersteuning in de kunstacademies, maar gaat niet akkoord met deze tijdelijke oplossing waardoor personeelsleden rechten opbouwen in een bepaald ambt, wat later de uitbouw van een definitieve regeling zal hypothekeren. De Vlor vraagt aan de overheid om meteen een puntenenveloppe in te voeren voor beleidsondersteuning in de kunstacademies. Dit laat de inrichtende machten toe om deze beleidsondersteuning zelf in te

---

⁴³ Art.IV.2

⁴⁴ podiumkunsten zijn: muziek, woord en dans

⁴⁵ Zie ook Art.IV.4§3

⁴⁶ Art.IV.3

⁴⁷ Art.IV.4, ingevoegd art. 93 §1

⁴⁸ De Algemene Raad stemde over deze zin, 10 leden stemden vóór, 1 lid stemde tegen en 10 leden onthielden zich bij de stemming.

⁴⁹ Art.IV.4, ingevoegd art. 93 §7

vullen in functie van de plaatselijke noden en omstandigheden. Deze vraag mag echter niet voor gevolg hebben dat het hele luik over het DKO uit onderwijsdecreet XIX verdwijnt.⁽⁵⁰⁾

9.3 Open module in de basiseducatie

Het voorontwerp creëert de mogelijkheid ⁽⁵¹⁾ om onder bepaalde voorwaarden open modules te organiseren. Open modules bieden aan de centra voor basiseducatie de mogelijkheid om hun aanbod optimaal te laten aansluiten bij individuele leerbehoeften. Volgens de Vlor zijn open modules nodig om deze centra in staat te stellen hun opdracht beter te vervullen.

9.4 Afstandsonderwijs

Het voorontwerp van decreet voorziet de mogelijkheid ⁽⁵²⁾ voor de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs om afstandsonderwijs aan te bieden waarvan zij alleen het evaluatiemoment in contactonderwijs organiseren en het bepaalt de modaliteiten ⁽⁵³⁾ om in aanmerking te komen voor het stimuleringsfonds.

De Vlor ondersteunt de mogelijkheid die de centra nu krijgen om voluit het initiatief te nemen in de uitbouw van het afstandsonderwijs. Hij denkt dat de centra zo nieuwe doelgroepen kunnen bereiken die zich omwille van werkomstandigheden of mobiliteitsproblemen niet kunnen engageren in contactonderwijs. Hij denkt echter niet dat afstandsonderwijs een middel is om het volwassenenonderwijs toegankelijker te maken voor kansengroepen.

De Vlor vindt het goed dat de overheid het afstandsonderwijs stimuleert via een stimuleringsfonds. Om op dit stimuleringsfonds een beroep te kunnen doen, moeten de centra opnieuw een samenwerkingsverband aangaan. De Vlor protesteert tegen deze verplichting.

9.5 Subsidiëring van het gecombineerd onderwijs in de centra voor basiseducatie

Het voorontwerp ⁽⁵⁴⁾ bepaalt dat het aantal lessen/cursist in gecombineerd onderwijs vermenigvuldigd wordt met 1,2 als het minimaal 25% afstandsonderwijs bevat. Minimum 25% legt de lat meteen vrij hoog. De Vlor vraagt om deze gunstige coëfficiënt al te voorzien vanaf 10% afstandsonderwijs. Dit zou de centra meer experimenteeruimte bieden.

---

⁵⁰ De Algemene Raad stemde over deze alinea, 10 leden stemden vóór, 5 leden stemden tegen en 6 leden onthielden zich bij de stemming. COC formuleerde hierbij een minderheidsstandpunt. COC wil de bepaling in het voorontwerp van decreet behouden, omdat hij vreest dat het niet meer mogelijk is om een ingewikkeld systeem zoals een puntenenveloppe te ontwikkelen dat al bij het begin van volgend schooljaar in werking kan treden.

⁵¹ Art.IV.7

⁵² Art.IV.8

⁵³ Art.IV.18

⁵⁴ Art.IV.19

9.6 Aanvullende toelatingsvoorwaarden

Het voorontwerp (⁵⁵) machtigt de Vlaamse regering om in uitvoering van federale, Europese of andere hiërarchisch hogere regelgeving, aanvullende toelatingsvoorwaarden te bepalen voor de aanvangsmodule van een opleiding. De Vlor is vragende partij om deze bepaling in het decreet volwassenenonderwijs in te schrijven.

9.7 Het personeel van de centra voor basiseducatie

De Vlor vraagt om in de centra voor basiseducatie, net zoals in de centra voor volwassenenonderwijs en in de andere onderwijsniveaus, de mogelijkheid te voorzien om personeelsleden aan te stellen in LIO-banen.

9.8 Onderwijsbevoegdheid regiovreemde vestigingsplaatsen van de centra voor volwassenenonderwijs

Het voorontwerp bepaalt (⁵⁶) dat een Centrum voor Volwassenenonderwijs in een vestigingsplaats buiten zijn werkingsgebied de onderwijsbevoegdheid kan uitoefenen van het Centrum voor Volwassenenonderwijs op het ogenblik van de inwerkingtreding van het decreet volwassenenonderwijs.

Volgens de Vlor was het de bedoeling om het onderwijsaanbod in de regiovreemde vestigingsplaatsen te beperken tot wat er in het schooljaar voorafgaand aan de inwerkingtreding van het decreet volwassenenonderwijs in de regiovreemde vestigingsplaatsen aangeboden werd.

10 Hoger onderwijs

10.1 Schenkingen

Het voorontwerp regelt de wijze waarop universiteiten (⁵⁷) en hogescholen (⁵⁸) schenkingen kunnen aanvaarden en bepaalt het maximale bedrag van de schenking die de hogeschool of de universiteit mag aanvaarden zonder de Vlaamse Regering hiervan op de hoogte te brengen.

De Vlor vindt het een goede zaak dat voortaan ook hogescholen op dezelfde manier schenkingen kunnen aanvaarden als universiteiten. Hij vraagt aan de overheid om meteen in dit artikel de indexering te voorzien van het maximale bedrag dat zij kunnen aanvaarden zonder de Vlaamse Regering op de hoogte te brengen.

---

⁵⁵ Art.IV.9

⁵⁶ Art.IV.17

⁵⁷ Art.V.2

⁵⁸ Art.V.7

10.2 Oprichting Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad

Het voorontwerp (⁵⁹) verplicht de hogescholen, universiteiten en associaties in Vlaanderen om vóór het einde van 2009 samen een vereniging zonder winstoogmerk op te richten: de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR).

De Vlor vraagt zich af of de VLUHR in de plaats treedt van VLIR en VLHORA. Dit voorontwerp heft immers de oprichtingsdecreten van VLIR en VLHORA niet op en regelt evenmin de rechtsopvolging van VLIR en VLHORA.

Volgens de Vlor bepaalt het voorontwerp terecht dat naast een vertegenwoordiger van de minister en van de dienst van de Vlaamse overheid die bevoegd is voor het hoger onderwijs, een afgevaardigde van de minister en van de dienst van de Vlaamse overheid die bevoegd is voor wetenschap en innovatie de vergaderingen bijwoont. Vanuit de bevoegdheid wetenschap en innovatie vertrekt een belangrijke geldstroom naar de universiteiten en hogescholen. Het voorontwerp bepaalt ook dat een vertegenwoordiger van de studentenkoepelverenigingen de vergaderingen als waarnemer bijwoont. Het voorontwerp bepaalt volgens de Vlor juridisch niet duidelijk wie die vertegenwoordigers kunnen zijn en op welke vergaderingen die waarnemers verwacht worden. Worden zij bijvoorbeeld alleen verwacht op de algemene vergadering van de v.z.w. of ook op alle werkgroepen die de VLUHR organiseert?

De Vlor stelt voor dat in het decreet wordt ingeschreven dat in de vergadering van de rechtspersoon van de nieuwe vereniging zowel een vertegenwoordiging van de studenten als een vertegenwoordiging van het personeel als waarnemer worden uitgenodigd. Het behoort tot de autonomie van die nieuwe vereniging om in overleg, ook met de vertegenwoordiging van de studenten en van het personeel, uit te maken in welke andere vergaderingen die vertegenwoordigers een inbreng kunnen doen en waarvoor ze uitgenodigd worden. De VLUHR is een koepelorganisatie van instellingen voor hoger onderwijs. Zij zoekt naar gemeenschappelijke standpunten over de instellingen heen. Binnen die structuur moeten de besturen van die instelling de mogelijkheid behouden om onder mekaar te vergaderen. Studenten en personeelsorganisaties kunnen in die vereniging enkel als waarnemer deelnemen aan de vergaderingen van het beheersorgaan. In de Vlor zijn alle stakeholders bij het hoger onderwijs gelijkwaardige partners. Het is in de Vlor dat het overleg plaats heeft tussen alle stakeholders bij het hoger onderwijs.

De Vlor vindt het een verbetering dat in de VLUHR de associaties bij het overleg betrokken worden.

10.3 Accreditatie

De Vlor merkt op dat de procedure van de visitatie weliswaar verzwaard wordt door instellingen meerdere malen op hetzelfde dossier te laten reageren (⁶⁰), maar dat het toch goed is om wat nu al gebeurt in de tekst van het decreet in te schrijven. Op Europees niveau wordt gevraagd om gedetailleerde beroepsprocedures uit te werken en door deze in te schrijven in het decreet vergroot ook de rechtszekerheid van alle betrokkenen. De beroepsprocedure die ingeschreven is in het voorontwerp verschilt wel op sommige punten met de beroepsprocedure zoals afgesproken tussen de Vliir, de Vlhora en de NVAO. Het

---

⁵⁹ Art.V.10

⁶⁰ Art.V.13, 14, 15,

gaat echter over details in verband met termijnen en het al dan niet publiek maken van bepaalde documenten.

Tegelijkertijd versoepelt het voorontwerp de afwijkingsmogelijkheden op de termijnen ⁽⁶¹⁾. De Vlor vindt die versoepeling veel te verregaand. Hij ondersteunt de overheid in haar streven om de visitaties maximaal te clusteren, maar is eerder voorstander van strikte termijnen, waarvan de NVAO kan afwijken als zij uitdrukkelijk kan motiveren dat die afwijking nodig is om visitaties te kunnen clusteren. Volgens de Vlor zal de bepaling ⁽⁶²⁾ dat een accreditatie nooit minder dan zes jaar geldig kan zijn voor gevolg hebben dat opleidingen uit eenzelfde cluster op verschillende momenten zullen geaccrediteerd worden.

De Vlor gaat akkoord met de ruime definitie van opleidingsvariant die het voorontwerp ⁽⁶³⁾ introduceert. Maar signaleert dat de voorwaarde dat de onderscheiden talen waarin de opleiding aangeboden wordt tenminste dertig studiepunten bedraagt ⁽⁶⁴⁾, niet spoort met de bepaling in het structuurdecreet over de taalregeling in het hoger onderwijs. Voor de bacheloropleidingen is het gebruik van een andere taal dan het Nederlands beperkt tot ten hoogste 10% van de omvang van het opleidingsprogramma, dus 18 studiepunten ⁽⁶⁵⁾. Bovendien is het ook niet duidelijk of tijdens de periode waarvoor een opleiding met haar verschillende opleidingsvarianten geaccrediteerd is, de instellingsbesturen nieuwe opleidingsvarianten kunnen inrichten. Kunnen instellingen bijvoorbeeld voor een opleiding een studietraject voor werkstudenten uitschrijven tijdens deze periode van 8 jaar en is deze variant dan meteen geaccrediteerd?

Het voorontwerp regelt de accreditatiestatus van de masteropleiding Erasmus Mundus. De Vlor vraagt om dit artikel generieker te formuleren opdat het van toepassing zou zijn op alle masteropleidingen in het kader van Europese programma's.⁽⁶⁶⁾

10.4 Procedure voor wijziging van de studieomvang van de masters

Het voorontwerp biedt aan universiteiten en hogescholen de mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden een gezamenlijke aanvraag in te dienen tot uitbreiding van de studieomvang van bepaalde masteropleidingen. ⁽⁶⁷⁾

De Vlor merkt op dat het voorontwerp enkel de mogelijkheid voorziet van een studieduurverlenging met 60 studiepunten. De Vlor vraagt om studieduurverlenging mogelijk te maken met 30 of 60 studiepunten. Het Bolognakwalificatieraamwerk gaat immers uit van masters van 90 studiepunten. Dit zou bijvoorbeeld ook een oplossing kunnen zijn voor de lerarenopleiding. Door de indaling van de specifieke lerarenopleiding in sommige masters worden studenten eigenlijk verplicht om een lerarenopleiding te volgen als zij een master willen behalen.

De Vlor vindt “studeerbaarheid” een belangrijk criterium bij de beoordeling van een aanvraag voor studieduurverlenging, maar merkt op dat de “studeerbaarheid” waarvan sprake in het

---

⁶¹ Art.V.12, 17, 19

⁶² Art.V.17, 4de lid

⁶³ Art.V.16

⁶⁴ Art.V.16, 3°

⁶⁵ Decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, B.S. 14/08/2003, Art. 91 §1, 3°

⁶⁶ Art.V.22

⁶⁷ Art.V.20

voorontwerp, bekeken wordt over de hele opleiding, terwijl het in se gaat om een uitbreiding van de master. Het criterium “studeerbaarheid” hangt ook nauw samen met een ander toetsingscriterium. Om een uitbreiding van de studieomvang te bekomen moeten de opleidingen kunnen aantonen dat de leerresultaten niet meer kunnen bereikt worden binnen de huidige studieomvang. De Vlor merkt op dat bereiken van de leerresultaten niet alleen te maken heeft met de studieomvang van de master, maar ook afhankelijk is van de instroom in de bachelor. Zal de overheid bij de beoordeling van de aanvraag dan ook nagaan of de opbouw van de hele opleiding gewijzigd is?

Eén van de voorwaarden om een studieduurverlenging te kunnen bekomen is dat de opleiding leidt tot een relatief groot aantal doctoraten en dat de uitbreiding van de studieomvang zich moet vertalen in een hoger streefcijfer wat het aantal doctoraten betreft.⁽⁶⁸⁾ Volgens de Vlor is deze voorwaarde sterk geïnspireerd door de beta- en gammawetenschappen. Voor de humane wetenschappen is dit problematisch omdat er in deze richtingen proportioneel minder doctoraten worden gemaakt.

Het voorontwerp gebruikt hier voor het hoger onderwijs twee nieuwe begrippen: “opleidingscomponenten” en “leerresultaten”. De Vlor vraagt om meteen een definitie van deze begrippen toe te voegen aan de definities in het structuurdecreet.⁽⁶⁹⁾

Wanneer een opleiding enkel aan de criteria voldoet die te maken hebben met het voorbereiden van meer doctoraten en de capaciteit om dit te doen, dan staat er in het voorontwerp dat de uitbreiding van de studieomvang enkel gaat over masters met een onderzoeksfinaliteit en dat daarnaast een aanbod van een masteropleiding van 60 studiepunten behouden blijft. De Vlor merkt op dat het hier dan niet kan gaan over de oprichting van een master met een onderzoeksfinaliteit, maar dat het alleen gaat over de uitbreiding van de studieomvang voor de studenten die zich willen voorbereiden op een doctoraat.

De Vlor vindt de procedure voor de vermindering ⁽⁷⁰⁾ van de studieomvang erg beperkt, terwijl de procedure voor uitbreiding van de studieomvang erg gedetailleerd is. Bij vermindering van de studieomvang beslist gewoon de overheid. De Vlor vindt dat ook voor de vermindering van de studieduur de betrokken hogescholen of universiteiten moeten betrokken worden bij de besluitvorming.

De Vlor vraagt een faire vertegenwoordiging van alle stakeholders in de commissie die een advies zal uitbrengen over de uitbreiding of vermindering van de studieomvang.

10.5 Rechtspositieregeling van de student

Het voorontwerp ⁽⁷¹⁾ voegt aan de definitie van studievoortgangsbeslissingen de weigering toe van de opname van een bepaald opleidingsonderdeel, waarvoor een student nog niet eerder ingeschreven heeft, in het diplomacontract voor een geïndividualiseerd traject. Op die manier valt ook deze weigering onder de bevoegdheid van de Raad voor

---

⁶⁸ nieuw Art.63quater 3° van het decreet van 4 april 2003 tot herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, B.S.14/08/2003

⁶⁹ decreet van 4 april 2003 tot herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, B.S.14/08/2003, Art.12

⁷⁰ nieuw Art.63septies van het decreet van 4 april 2003 tot herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, B.S.14/08/2003

⁷¹ Art.V.23

examenbetwistingen. De Vlor vraagt om aan de definitie van studievoortgangsbeslissingen ook de beslissingen toe te voegen die een gevolg zijn van materiële vergissingen en onjuistheden bij de bepaling van het leerkrediet.

Het voorontwerp ⁽⁷²⁾ schrapt het enig artikel uit het decreet openbaarheid dat uitgezonderd was.⁽⁷³⁾ “Een beslissing of een administratieve handeling met individuele strekking, die beoogt rechtsgevolgen te hebben voor één of meer bestuurden of voor een ander bestuur, wordt slechts geldig ter kennis gebracht als tevens de beroepsmogelijkheden en de modaliteiten van beroep worden vermeld. Bij ontstentenis daarvan neemt de termijn voor het indienen van het beroep geen aanvang”. De Vlor gaat akkoord met deze schrapping.

10.6 Financiering hoger onderwijs

De Vlor vindt dat de financiering in z'n totaliteit bekeken moet worden. Hij vraagt aan de overheid om zorgvuldig te bewaken dat de bepalingen over financiering in dit voorontwerp ⁽⁷⁴⁾ geen ongewenste neveneffecten hebben. De financiering hoger onderwijs is een geheel. Als er iets wijzigt voor één instelling of een deel van de financiering, dan heeft dit een impact op alle andere.

11 Centra voor leerlingenbegeleiding

Basisscholen worden voortaan verplicht om een geschikt lokaal ter beschikking te stellen van het CLB.⁽⁷⁵⁾ Volgens de Vlor is het wenselijk dat elke basisschool een geschikt lokaal ter beschikking stelt van het CLB. Zo wordt de aanwezigheid van het CLB herkenbaar in elke basisschool. De Vlor heeft echter vragen bij de haalbaarheid van deze verplichting. Een lokaal ter beschikking stellen van het CLB is nu niet voor alle scholen mogelijk. De Vlor vraagt aan de overheid om zeker bij de financiering en subsidiëring van bouwdoosiers deze verplichting mee in rekening te brengen en volledig in te staan voor de financiële meerkost. Zolang aan deze laatste voorwaarde niet voldaan is, kan voor de Vlor geen verplichting opgelegd worden.

12 Studiefinanciering

12.1 Basisonderwijs

Voortaan zal ook een kleuter die tijdens het voorgaande schooljaar onvoldoende aanwezig was, een schooltoelage krijgen. Indien aan het einde van dat tweede schooljaar wordt vastgesteld dat de kleuter opnieuw onvoldoende aanwezig was, wordt de toelage teruggevorderd. Als gevolg van deze bepaling ⁽⁷⁶⁾ wordt de regeling voor het kleuteronderwijs dezelfde als voor het lager onderwijs. Deze regeling vraagt van de

---

⁷² Art.V.24

⁷³ Decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, B.S. 01/07/2004, Art.35

⁷⁴ Art.V.29 tot 39

⁷⁵ Art.VI.3

⁷⁶ Art.VII.3, 1°

kleuterscholen heel veel registratiewerk en moet vertaald worden in bijkomende administratieve ondersteuning.

Het voorontwerp ⁽⁷⁷⁾ machtigt de Vlaamse regering om een schooltoelage toe te kennen aan leerlingen die ingeschreven zijn in scholen die werken met een afwijkende uurregeling. Deze toevoeging is nodig voor bepaalde methodescholen die meer namiddagen vrijaf geven en die zaterdagvoormiddag les geven. De Vlor gaat akkoord met deze versoepeling.

12.2 Omvang van een leefeenheid

Het voorontwerp ⁽⁷⁸⁾ brengt wijzigingen aan bij de berekening van het aantal punten van een leefeenheid.

Volgens de memorie van toelichting bij het voorontwerp hebben deze wijzigingen tot doel dat de uitkomst van de berekening van de punten voor alle leden van de betrokken leefeenheid gelijk is. De Vlor onderschrijft dat deze berekening voor alle leden van de betrokken leefeenheid moet leiden tot dezelfde uitkomst, maar stelt vast dat er omstandigheden blijven waarbij het resultaat van die berekening kan verschillen voor verschillende leden van die leefeenheid, bijvoorbeeld voor een leefeenheid met een alleenstaande studerende moeder die leeft van een alimentatie.

12.3 Hoger onderwijs

De Vlor vraagt zich af of met deze aanpassingen ⁽⁷⁹⁾ aan de reglementering over de studiefinanciering ook de problemen van het studietoelagekrediet bij schakel- en voorbereidingsprogramma's opgelost worden.

13 Personeel

Het voorontwerp ⁽⁸⁰⁾ voorziet de mogelijkheid om personeelsleden boven de leeftijdsgrens toch te betalen voor bepaalde prestaties. Concrete uitspraken over deze bepaling reserveert de Vlor voor de onderhandelingen. Toch wenst de Vlor de overheid in de marge van deze bepaling te vragen naar een meer fundamenteel debat over het dreigende tekort aan leerkrachten op de arbeidsmarkt. Een belangrijk element in dit debat is de aantrekkelijkheid van het onderwijs als arbeidsplaats.

---

⁷⁷ Art.VII.3, 2°, VII.4 en VII.5

⁷⁸ Art.VII,9

⁷⁹ Art.VII.10

⁸⁰ Art.VIII.1

14 Gelijke onderwijskansen

Het voorontwerp ⁽⁸¹⁾ machtigt de Vlaamse regering om voor de eerste graad van het secundair onderwijs een gewicht toe te kennen aan de gelijke kansenindicatoren en een maximum en een minimum te bepalen voor de gecumuleerde gewichten. De Vlor gaat akkoord met het principe van een weging. De concrete weging van de verschillende indicatoren en het maximum en minimum voor de gecumuleerde gewichten is echter van groot belang voor de organisatie van het gelijke onderwijskansenbeleid op het terrein. Daarom vraagt de Vlor aan de minister de mogelijkheid om over dit uitvoeringsbesluit een advies uit te brengen.⁽⁸²⁾

Het voorontwerp ⁽⁸³⁾ schrapt de bepaling dat met GOK-uren alleen tijdelijke personeelsleden kunnen aangeworven worden. De Vlor is vragende partij voor deze schrapping. Hij had in zijn advies over het voorontwerp van decreet over gelijke onderwijskansen reeds gevraagd om deze bepaling te schrappen.⁽⁸⁴⁾

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Ann Demeulemeester
voorzitter

---

⁸¹ Art.IX.2

⁸² Zie ook: Vlaamse Onderwijsraad, Advies over het voorontwerp van decreet betreffende een gelijke kansenbeleid in het onderwijs, Algemene Raad, Brussel, 18 december 2001, AR/PCA/ADV/003, blz.12 en 13

⁸³ Art.IX.4

⁸⁴ Vlaamse Onderwijsraad, Advies over het voorontwerp van decreet betreffende een gelijke kansenbeleid in het onderwijs, Algemene Raad, Brussel, 18 december 2001, AR/PCA/ADV/003, blz.16